

Skattebetaler
foreningen

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

FINANSDEPARTEMENTET	
30. JUL. 2004,	
Saksnr.	04,823-31
Arkivnr.	

Deres ref: 04/823 SL EF/KR

Vår ref: THL 10667

Dato: 29. juli 2004

Høring - bindende forhåndsuttalelser fra ligningskontorene og tidsbegrensning for virkningen av visse forhåndsuttalelser.

Vi viser til tilsendte høringsnotat om bindende forhåndsuttalelser fra likningskontorene datert 29.04.04.

Skattebetalerforeningen mener det er viktig at skatteyttere kan få bindene forhåndsuttalelser i skattesaker. Innføringen av dagens ordning med bindene forhåndsuttalelser fra Skattedirektoratet var derfor en positiv endring. Denne ordningen har etter vår oppfatning fungert godt.

Nå foreslås det at en rekke av de spørsmål om bindende forhåndsuttalelser, som i dag behandles av Skattedirektoratet, skal behandles av det enkelte likningskontor i stedet for.

Til en slik endring er vi skeptiske da vi mener det er stor fare for forskjellsbehandling av sammenlignbare saker som behandles av ulike ligningskontorer. Dette er svært uheldig, og et moment som taler for at kompetansen til å gi bindende forhåndsuttalelser fortsatt kun bør ligge hos et sentralt organ som Skattedirektoratet. Faren for forskjellsbehandling vil i noen grad kunne avhjelpes ved at Skattedirektoratet gis mulighet til å overprøve ligningskontorenes bindende forhåndsuttalelser. Dette vil vi komme tilbake til.

Nedenfor vil vi gå gjennom de punkter til høringsnotatet vi ønsker å kommentere.

Ad. punkt 5.2.4 "Er det behov for å gjøre ytterligere begrensninger i likningskontorenes kompetanse?"

Den foreslåtte hovedregel er at ligningskontorene skal ha myndighet til å gi bindende forhåndsuttalelser i saker som gjelder disposisjoner under 10 millioner kroner. Kompetansen omfatter ikke saker av prinsipiell betydning og av allmenn interesse selv om disposisjonen er under 10 millioner kroner.

Vårt inntrykk er at en stor del av de spørsmål som blir forelagt SKD i dag dreier seg om disposisjoner under 10 millioner kroner. Særlig gjelder dette de mange spørsmål som stilles vedrørende salg av fast eiendom, prosentligning/ regnskapsligning mv. Dette er viktige og vanskelige spørsmål som vi mener det er uheldig at løses med bindende virkning av ligningskontorene. De uttalelsene som kommer fra Skattedirektoratet har vist en stadig strengere fortolkning av regelverket, for eksempel i forhold til hva som regnes som en familieleilighet. Faren for at ligningskontorene kommer til å anvende en enda strengere praksis er tilstede fordi de må sørge for å holde seg godt innenfor de rammer direktoratet trekker. På dette, og andre områder av stor betydning for den enkelte skattyter kan man ikke legge opp til et system der forskjellsbehandling er uunngåelig. Dette kan til en viss grad avhjelpest av at ligningskontorenes uttalelser publiseres og kan etterprøves/påklages til direktoratet. Dette vil vi komme tilbake til.

Ad. punkt 5.4 "Gebyr"

Det er foreslått å redusere gebyret for lønnstakere og pensjonister til ½ rettsgebyr. Dette stiller vi oss positive til.

Ad. punkt 5.5 "Klage og domstolsprøving"

Det er foreslått at ligningskontorenes bindende forhåndsuttalelser ikke skal kunne påklages. Skattebetalerforeningen mener for så vidt at også dagens ordning med bindene forhåndsuttalelser har behov for en klageadgang. Dette behovet forsterkes ytterligere når muligheten for sprikende standpunkt nå blir større.

Finansdepartementet mener at det forhold at skattyter har mulighet til å velge ikke å påberope seg ligningskontorets forhåndsuttalelse gjør at behovet for klageadgang reduseres.

Det er vanskelig å forstå at Finansdepartementet mener dette alvorlig. Det er helt opplagt at dersom ligningskontoret har tatt stilling til et spørsmål i en bindende forhåndsuttalelse, med den grad av nøyaktighet og kontroll i saksbehandlingen det krever, så kommer standpunktet i uttalelsen garantert til å bli lagt til grunn ved ligningen selv om skattyter ikke påberoper seg denne. Uttalelsen ligger i systemet, og vil antakelig fremgå av odok/gdok, slik at den som puncher selvangivelsen til skattyter vil se at det er avsagt en bindende forhåndsuttalelse i saken, og følge denne.

Videre mener Finansdepartementet at hensynet til rettssikkerhet ivaretas av muligheten til å påklage ligningen som er basert på en forhåndsuttalelse.

Vår erfaring er imidlertid at den skattyter som ikke får det ønskede eller forventede svar forsøker å tilpasse seg på en alternativ måte fremfor å ta risikoen som ligger i å vinne frem med klagesaken enten under ordinær klager eller ved å bringer saken inn for domstolen. En feilaktig bindene forhåndsuttalelse kan dermed hindre en transaksjon som kunne/burde vært gjennomført.

Vi mener at det må være adgang til å få en bindende forhåndsuttalelse gitt av ligningskontoret overprøvd for eksempel ved å gi skattyter adgang til å be om en ny bindende forhåndsuttalelse av Skattedirektoratet. På denne måten vil direktoratet også få en kontrollfunksjon, som vi mener er nødvendig. Bakgrunnen for dette syn er blant annet begrunnet i faren for forskjellsbehandling, som vanskelig kan avhjelpest på annen måte enn at Skattedirektoratet har en overordnet kontroll. Vi

mener også at rettssikkerheten ikke blir godt nok ivaretatt uten en adgang til overprøving. Dersom skattyter blir henvist til å klage på ligningen, er det slik at det er ligningskontoret som skriver innstillingene til nemndene. At de vil fravike sitt eget syn i en bindende forhåndsuttalelse når de skriver innstillingene er lite trolig. Man får derfor, etter vår oppfatning, en nokså illusorisk klageadgang. At terskelen for å klage over en avgitt uttalelse burde være høy har vi imidlertid forståelse for, slik at i slike klagesaker kunne gebyret for å få klagen behandlet vært høyere, dog slik at gebyret ble refundert i sin helhet om skattyter vant frem.

Ad. punkt 5.6.5 "Saksbehandlingsfrister"

Finansdepartementet foreslår en saksbehandlingstid på tre uker for behandling av bindende forhåndsuttalelser for ligningskontorene.

Rask behandling er naturligvis positivt, men korrekt behandling er langt viktigere.

Vi er redde for at et sterkt tidspres kan føre til at ligningskontorene i saker der de er i tvil, gjennomgående legger den strengest mulige fortolkning til grunn. Slik at i tvilstilfeller, vil nok faren for at skattyter får et negativt svar være relativt stor. Så lenge skattyter ikke har mulighet til å få uttalelsen overprøvd, kan dette føre til økt mengde av klager på skatteoppgjøret eller forhindre transaksjoner, samt – fare for at man utvikler vilkårlig ligningspraksis på grunn av manglende samkjøring og kontroll.

Vi nevner også det forhold at arbeidet med å overholde fristen vil kunne gå på bekostning av arbeid med andre saker, for eksempel klagebehandling, og annen gratis veiledning. Her er det på veldig mange ligningskontorer utrolig lange restanser fra før, der antydnet behandlingstid (3-4 mnd) ofte oversittes betydelig. Skal man pålegge ligningskontorene nye arbeidsoppgaver så må det også gis tilsvarende nye stillingshjemler. Det vises til "Ad. punkt 6" nedenfor.

Ad. punkt 5.6.6 "Kopi av uttalelser og publisering"

Finansdepartementet foreslår at bindende forhåndsuttalelser fra ligningskontorene ikke skal sendes overordnet myndighet fordi de ikke skal ha bindende virkning, men at de for en viss kvalitetssikring bør sendes fylkesskattekontorene.

For det første vil vi bemerke at saksbehandlingen i direktoratet forestås av svært kompetente medarbeidere (i flg. høringsnotatet), og at uttalelsene sendes Finansdepartementet for kvalitetssikring. De samme sakene skal nå behandles av ligningskontorene uten kontroll og kvalitetssikring av samme grad. En ting er at uttalelsene ikke er ment å være rettsskapende, men de er like inngripende og faste for de det gjelder, og bør derfor underlegges samme sikring som de uttalelser direktoratet gir.

For det andre mener vi at "en viss kvalitetssikring" bør skje på sentralt nivå. I det minste må oversendelse til fylkesskattekontorene være obligatorisk, og fremgå av forskriften.

Som et ledd i den kontroll vi mener er påkrevd, bør også ligningskontorenes bindende forhåndsuttalelser publiseres.

Vår erfaring er at bindende forhåndsuttalelser fra Skattedirektoratet i dag er en viktig informasjonskilde for skattytere. De gir forutberegnlighet i forhold til ulike disposisjoner som skal gjennomføres. Ved å legge lokk på ligningskontorenes bindende forhåndsuttalelser forsvinner denne muligheten i stor grad. Det er ofte i de sakene som etter forslaget vil tillegges ligningskontorene at dette behovet er størst, for eksempel i boligsaker. Vi mener derfor at det å publisere forhåndsuttalelsene uansett nivå er svært viktig for allmennheten, særlig i forhold til forutberegnligheten.

Ad. punkt 6 "Administrative og økonomiske konsekvenser"

Det vises her til det som er skrevet under punkt 5.6.5. Vi mener det er naivt å tro at man ved å gi ligningskontorene mulighet til å gi bindende forhåndsuttalelser vil frigjøre ressurser fra den alminnelige veiledningsplikten som gis i ikke-bindende forhåndsuttalelser, slik at ligningskontorenes samlede arbeidsbelastning ikke øker. Vi mener også at klagepågangeren kan komme til å øke, og deler således ikke Finansdepartementets oppfatning av at ordningen kan redusere klageomfanget.

Med vennlig hilsen

Skattebetalerforeningen

Tore Fritsch
Adm. direktør

Therese Karoline Larsen